

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de klacht van

de heer XXXXXXXX hierna te noemen: klager

tegen

XXXXXXX., exploitant van de zender XXXXXXXX, gevestigd te XXXXXXXX, hierna te noemen: de Omroep

met betrekking tot

de **audiovisuele productie**: het programma **IsraelCNN**, de aflevering uitgezonden op 15 mei 2019 omstreeks 11.30 uur, hierna te noemen: de Aflevering.

1. De procedure

Klager heeft op 15 mei 2019 een klacht ingediend over de Aflevering.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de klacht op formele aspecten getoetst en bepaald dat de klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De Omroep heeft op 12 juni 2019 haar verweer ingediend. Namens de voorzitter van de Klachtencommissie heeft de secretaris van de Klachtencommissie de Omroep nog verzocht haar verweer nader toe te lichten. De Omroep heeft dat bij brief van 19 juni 2019 gedaan.

De Klachtencommissie heeft de klacht behandeld tijdens haar zitting van maandag 24 juni 2019 om 10.30 uur.

Op de zitting zijn de heer XXXXXXXX en de mevrouw XXXXXXXX namens de Omroep verschenen. Klager heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid zijn standpunt ter zitting toe te lichten.

2. De bestreden audiovisuele productie

IsraelCNN staat voor Israël Christelijk Nieuws Netwerk. Op de website van IsraelCNN staat dat zij met haar berichten een ander licht wil werpen op Israël en haar bevolking, nu Israël voornamelijk in het nieuws komt in verband met de politieke onrust. De Omroep koopt het betreffende programma in van de organisatie IsraelCNN en zendt het uit.

De Aflevering was ten tijde van het indienen van de klacht niet geclassificeerd door de Omroep. Dat wil zeggen dat de classificatie niet was opgenomen in het Kijkwijzer Classificatiesysteem. Nu het programma niet was geclassificeerd en de classificatie van de Aflevering naar de mening van het bureau van het NICAM niet uitkwam op Alle Leeftijden is de klacht voorgelegd aan de Klachtencommissie.

3. De klacht

Klager voert aan dat in het programma xenofobie wordt verkondigd en verheerlijkt. De zender zendt vaker zulke programma's uit. Klager is van mening dat de zender zou moeten worden verboden, nu daarop haat wordt verkondigd. Klager heeft in het klachtenformulier de inhoudscategorie 'discriminatie' aangevinkt.

4. Het verweer

In het verweerschrift voert de Omroep, verkort en zakelijk weergegeven, het volgende aan.

De Omroep stelt vast – naar aanleiding van de inhoud van de klacht - dat het NICAM niet treedt in de beoordeling van inhoud of kwaliteit van televisieprogramma's of films. Kijkwijzer waarschuwt alleen voor mogelijke risico's in televisieprogramma's of films voor kinderen onder een bepaalde leeftijd. Daarnaast houdt het NICAM c.q. de Klachtencommissie zich niet bezig met thematiek, goede smaak dan wel fatsoen van televisieprogramma's of films. Dergelijke klachten dienen direct aan de aanbieder te worden gericht.

De betreffende aflevering is meegegaan in de zogenoemde herhaalbatch in de programmering van 15 mei 2019 vóór 20.00 uur. De Omroep geeft aan dat de classificatie ontbrak bij de aanlevering van de Aflevering door de distributeur, dat zijzelf voorafgaande aan de eerste uitzending op 11 mei 2019 ook niet is overgegaan tot classificatie van de betreffende Aflevering en dat zij tot slot een fout heeft gemaakt door opname van de Aflevering in de herhaalbatch van 15 mei 2019.

Naar haar oordeel valt deze casus op basis van het geheel ontbreken van een classificatie binnen de beoordelingsbevoegdheid van de Klachtencommissie van het NICAM.

De Omroep geeft aan dat voorgaande niet had mogen gebeuren, maar dat van enig opzettelijk handelen geen sprake was.

Naar aanleiding van de klacht heeft de Omroep de programmering van het programma per direct stopgezet in afwachting van nadere interne besluitvorming. Ook heeft de Omroep 2 medewerkers aangemeld voor de codeuropleiding.

Tot slot meldt de Omroep dat enkele maanden geleden haar directeur is overleden, waardoor de afgelopen periode in het teken heeft gestaan van de verwerking van dit verlies. Ook werd de Omroep daardoor geconfronteerd met verlies van kennis en kunde binnen de organisatie. Dit meldt zij niet als excuus, maar wel om enige context verschaffen.

5. De mondelinge behandeling ter zitting

Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Omroep haar standpunt nader toegelicht en gehandhaafd.

De voorzitter van de Klachtencommissie merkt op dat de Klachtencommissie alleen een oordeel geeft over de classificatie van een productie en de toepassing van de

Kijkwijzerregels. Ter zitting zijn vragen uit het Classificatieformulier aan de Omroep voorgelegd. De Omroep had geen duidelijk uitgesproken standpunt over de vraag of er in de Aflevering sprake is van discriminatie in de zin van vraag 5.1.1 van het formulier.

De Omroep legt uit dat ze dit programma niet zelf maakt. Het wordt door haar aangekocht bij IsraelCNN, die op haar beurt het Programma elders inkoop en edit. Er zijn van tevoren wel afspraken gemaakt met IsraelCNN over de inhoud van het programma. Zo is afgesproken dat het Programma in overeenstemming moet zijn met de visie van de Omroep. Gelet op de huidige situatie is, zoals reeds in het verweerschrift vermeld, de uitzending van het programma vooralsnog stopgezet.

6. Het oordeel van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht in behandeling kan worden genomen en overweegt daarover als volgt.

Hoofdregel is classificeren

Volgens artikel 1 van het Algemeen Reglement moet de Omroep, die verantwoordelijk is voor de openbaarmaking van een audiovisueel product, ieder product classificeren met behulp van het Kijkwijzer Classificatiesysteem. Het Kijkwijzer Classificatiesysteem is het Classificatieformulier (online vragenlijst) tezamen met de Classificatiesleutel (resultaat van het invullen van het Classificatieformulier).

De online vragenlijst (Classificatieformulier) behelst vragen over de onderwerpen geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholgebruik en grof taalgebruik. Om tot een classificatie van een productie te komen, worden deze vragen na het bekijken van de productie zorgvuldig beantwoord en ingevoerd in het classificatiesysteem. Daarna berekent een door Kijkwijzer ontwikkeld programma de classificatie van de productie. Het onderwerp/de onderwerpen met de hoogste leeftijdsscore bepalen het uiteindelijke leeftijdsadvies dat aan een productie wordt gegeven.

De Classificatie van het programma

Het programma was ten tijde van de uitzending op 15 mei 2019 niet geclassificeerd. De Omroep heeft hiermee gehandeld in strijd met artikel 1 van het Algemeen Reglement.

De inhoudelijke behandeling van de klacht

Klager geeft aan dat in het programma xenofobie wordt verkondigd en verheerlijkt. Hij heeft hierbij de inhoudscategorie discriminatie aangevinkt in het klachtenformulier. De klacht kan zo worden gelezen dat klager van mening is dat vraag 5.1.1. (Komen er in de productie discriminerende uitingen of gedragingen voor?) met '1 keer of vaker' had moeten worden beantwoord. Dit zou leiden tot een leeftijdsclassificatie van minimaal 12 jaar voor discriminatie. Dit alleen al zou betekenen dat de Aflevering niet vóór 20.00uur mag worden uitgezonden.

De Klachtencommissie past zelf het classificatieformulier toe op de onderhavige aflevering.

Hieronder behandelt zij de relevante vraag/vragen op het Classificatieformulier, die zich gelet op de inhoud van de klacht toespitsen op de inhoudscategorie discriminatie.

Discriminatie

Deze categorie kent twee vragen.

Vraag 5.1.1 luidt: komen er in de productie discriminerende en/of seksistische uitingen of gedragingen voor?

Onder discriminatie verstaan we elke uiting waarin bepaalde bevolkingsgroepen als inferieur worden afgeschilderd op grond van bijvoorbeeld ras, religie, huidskleur, sekse, nationaliteit, seksuele voorkeur of etnische afstamming.

Discriminatie kan betreffen: een 'wij-zij' denken en moppen over buitenlanders, vrouwen, mannen, etnische groepen.

Onder vraag 5.1.1 valt ook seksisme, maar dat onderdeel blijft gelet op de inhoud van deze klacht verder buiten beschouwing.

Vraag 5.1.2 luidt: worden de discriminerende uitingen of gedragingen geneutraliseerd doordat de discriminatie expliciet wordt afgeraden?

Met expliciet afraden wordt bedoeld dat in de productie duidelijk wordt gezegd dat discriminatie iets is wat niet kan of niet goed is.

De Klachtencommissie beantwoordt vraag 5.1.1 met 'nooit'. Er wordt in de Aflevering een I eenzijdig antwoord gegeven op de vraag of er een Palestijnse staat moet worden opgericht. De strekking van het programma is dat dat niet moet gebeuren, omdat er grote gevaren voor onder meer Israël aan kleven. Deze mening kan vele gevolgen hebben, maar op zich kan deze niet als discriminatie, zoals dat is bedoeld in de Kijkwijzer, worden beschouwd. Het feit dat het programma een eenzijdig, pro-israelitisch beeld geeft met bepaalde overtuigingen, die niet algemeen worden gedeeld, is daarvoor onvoldoende.

Nu vraag 5.1.1 met 'nooit' wordt beantwoord, komt de Klachtencommissie niet toe aan de beantwoording van vraag 5.1.2.

Het verzoek van klager om de zender te verbieden is niet ontvankelijk, nu de Klachtencommissie niet de competentie heeft om een zender te verbieden.

Classificatie Programma

Het Programma was ten tijde van de uitzending niet geclassificeerd. Nu de klacht echter niet met zoveel woorden gaat over het ontbreken van de classificatie, zal de Klachtencommissie in aansluiting op een eerdere uitspraak van de Commissie van Beroep daar geen oordeel over geven. Wel adviseert zij de Omroep er zorg voor te dragen dat zij de NICAM-regels correct toepast. De Klachtencommissie wijst erop dat het classificeren van producties, voordat deze openbaar worden gemaakt, de basis van Kijkwijzer is.

Tenslotte merkt de Klachtencommissie nog het volgende op. Enerzijds dient een niet geclassificeerde productie op grond van de Klachtenregeling voor Kijkwijzer door het bureau van het NICAM te worden voorgelegd aan de Klachtencommissie.

Anderzijds echter ontbreekt voor de Klachtencommissie de mogelijkheid om voor het feit dat de productie niet is geclassificeerd een sanctie op te leggen indien niet expliciet over dit punt is geklaagd.

Gezien het bepaalde in artikel 1 van het Algemeen reglement, het gebod om voor de openbaarmaking van het Audiovisueel Product te classificeren, verdient het naar het oordeel van de Klachtencommissie aanbeveling het Klachtenreglement zo te wijzigen dat bij het ontbreken van een classificatie door de Klachtencommissie een sanctie kan worden opgelegd, ook als over het gebrek aan een classificatie niet expliciet is geklaagd.

7. De beslissing van de Klachtencommissie

De Klachtencommissie acht de klacht **ongegrond**.

Beroep

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij geheel of gedeeltelijk in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend.

Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum.

Hilversum, 05-07-2019